

Κριτική Θεάτρου

«Εκκλησιάζουσες» με κέφι

Της **Ελένης Βαροπούλου**

Το Αρχαίο Δράμα ανεβασμένο έξω από τους ιστορικούς υπαίθριους χώρους – Επίδαυρο, ελληνιστικά και ελληνορωμαϊκά θέατρα – και από θιάσους που δεν ανήκουν στις κρατικές μονάδες ή τα ανεγνωρισμένα για τη συστηματική δουλειά τους στην τραγωδία και κωμωδία, σχήματα, συνιστά μια περιφερειακή πρακτική, ικανή να λειτουργήσει ως παράλληλο, συμπληρωματικό κύκλωμα με τις δικές του, ιδιαίτερες, θεσμικές και αισθητικές προοπτικές. Δείγμα τέτοιων ευέλικτων παραστάσεων από μικρές ομάδες χωρίς τις αξιώσεις μιας επίσημης κατ' έτος παραγωγής και εκπροσώπησης, ήταν οι Αριστοφανικές «Εκκλησιάζουσες», θέαμα που η Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης» έφερε από τη Θεσσαλονίκη στην Αθήνα.

Τις «Εκκλησιάζουσες» – δεύτερη μετά τους «Αχαρνές» κωμωδία του Αριστοφάνη που παρουσιάζει η ομάδα στα πέντε χρόνια ζωής της σκηνοθέτησε ο Νίκος Χουρμουζιάδης προσαρμόζοντας με επιτυχία κάποιες φιλολογικές παρατηρήσεις για τον γυναικείο Χορό, στις πραγματικές ικανότητες και το δυναμικό του θιάσου.

Ενα μοίρασμα των λόγων της Πραξαγόρας και του Βλέπυρου σε τέσσερα ζευγάρια καθώς και τη διαπήδηση, την όσμωση ανάμεσα στη συντροφιά των γυναικών, τον Χορό δούδο παρατηρητή των τελουμένων και τον Χορό δρώντα παράγοντα, υιοθέτησε η σκηνοθεσία προκειμένου να εξυπηρετήσει τις μικρές νοηματικές ενότητες και από τα μεγάλα εννοιολογικά σύνολα να ξεχωρίσει σύντομες και οξείες τις αντιπαραθέσεις. Με φράσεις μηνύματα που αγγίζουν κεραυνοδόλα το κοινό, με διαπεραστικές ατάκες και ακαριαίες συγκρούσεις πλάστηκαν σκηνοθετικά οι «Εκκλησιάζουσες», παράσταση μέσα από την οποία το κείμενο προβαίνει σαν αριστοτεχνικό πνευματικό παιχνίδι και καλοστολισμένη ουτοπία.

Διαυγής και κομψή η μετάφραση του Μίνου Βολανάκη αποδείχτηκε το νήμα που συγκράτησε και συνένωσε την ελαφρά ποικιλωδία της μουσικής (Ηρακλής Πασχαλίδης), τα σύμμεικτα, φορτωμένα κοστούμια (Ιωάννα Μανωλεδάκη), τα αποστεωμένα σκηνικά (Απόστολος Βέττας) και τους πρόσχαρους δηματισμούς του Χορού (Ιωάννα Μανωλεδάκη), τα αποστεωμένα σκηνικά (Απόστολος Λάγκος). Οι περιορισμένοι στον αριθμό ηθοποιοί της Πειραματικής Σκηνής μπόρεσαν χάρη στην ευρηματικότητα της σκηνοθεσίας, τη μεταμφίεση και τις κουκλίστικες μουτσούνες να στήσουν την ψευδαίσθηση μιας πυκνής, σφριγηλής γυναικείας σύναξης και μιας πάνδημης γιορτής. Φουριόζες, περιπαικτικές και σκερτζές κινήθηκαν οι γυναίκες ηθοποιοί στην παράσταση όταν σαν Πραξαγόρες, γριές και νέες της Αθήνας ανέλαβαν να δώσουν σάρκα στο παραδείσιο όραμα της κοινοκτημοσύνης των αγαθών και στο αισθηματικό παραμύθι της κοινοκτημοσύνης των γυναικών.

Οι φωνητικές ανεπάρκειες, έκδηλες στο τραγούδι και την εκφορά του λόγου από μέρους ορισμένων ηθοποιών, καλύφθηκαν με μια θερμή εκφραστικότητα και έναν κινητό οίστρο. Στα κωμικά σκίτσα και τα χιουμοριστικά ενσταντανέ, τις χρωματιστές πινελιές, το κέφι και την εναλλαγή των ρυθμών στηρίχτηκε το θέαμα προτιμώντας τη μινιατούρα και την περιγραφική λεπτομέρεια από τα σφαιρικότερα σχήματα και τις συνθετικές ερμηνείες. Χρήσιμη εμπειρία για την ομάδα οι «Εκκλησιάζουσες», πιστοποιούν την υποκριτική εξέλιξη και τη σκηνική αποδοτικότητα των μελών του θιάσου.

Ο «Καθρέφτης» από σήμερα στο θέατρο «Αβέρωφ»

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ «Αβέρωφ» θα δοθούν από σήμερα κι ως την Πέμπτη, 20 Σεπτεμβρίου, από τον θίασο «Καθρέφτης» παραστάσεις του έργου του πολωνού συγγραφέα Ταντέους Ρουζέβιτς «Καρτελοθήκη». Έργο του ιδίου συγγραφέα θα παρουσίαζε ο θίασος του Βρότσλαβ με τίτλο «Δημογραφική αύξηση».

Όπως όμως είναι γνωστό ματαιώσε τις εμφανίσεις του στην Αθήνα.

Η «Καρτελοθήκη» πρωτοπαρουσιάστηκε τον χειμώνα σε μετάφραση και σκηνοθεσία Πέπης Οικονομοπούλου, και σκηνικά και κοστούμια Γιώργου Πάτσα.

Το έργο είναι ποιητικό. Ο κεντρικός ήρωας είναι ο «Καθένας». Η προσωπική του ζωή δημιουργεί καταστάσεις που είναι πλέον ανεξάρτητες απ' αυτόν.

Παρακολουθεί τις μνήμες του να ζωντανεύουν, και συμμετέχει μόνο σχολιάζοντάς τις. Φαντασίωση και πραγματικότητα ζωντανεύουν όχι για να προωθηθεί η δράση, αλλά για να λειτουργήσει η κριτική σκέψη, ο σαρκασμός, ο «θεατρικός συμβιβασμός». Με χιούμορ, φαντασία και σαρκασμό αντιμετώπισε το έργο και η σκηνοθετίδα της παράστασης Πέπη Οικονομοπούλου που παίζει κι έναν από τους πολλούς ρόλους στο έργο.

Παίζουν επίσης οι Δημήτρης Οικονόμου, Λένα Παπαγεωργοπούλου, Γιάννης Γεωργαντάς, Δημήτρης Καλουντζής, Γιώτα Κουνδουράκη, Γιώργος Σμπιράκης, Άρτεμις Ζογγολοπούλου, Γιάννης Μάινος και Νικολέτα Βλαδιανού.